

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

44. An in Oratoriis privatarum aedium possint Regulares ministrare
Eucharistiam, non obstante prohibitione Episcopi? Et an Sacerdotes
saeculares in supradictis Oratoriis possint sacram Eucharistiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

oyenalli Missa fin oyrla en otra Iglesia: porquẽ estos tales no cumplen cum el precepto por solo que la oygan en los Oratorios, pues el privilegio no solo no les fauorece, sino que los excluye, por cuya razon parece que aunque tuuiesen licencia de su Cura, que no bastaria, si bien por lo contrario esta, que estas licencias sedan sin perjuizio de los Parrochos, aqui y a da licencia, luego no se haze perjuizio con todo esto, ne me atreuo a decidir esta questio, porque non lo hallo en Dotor alguno.] Ita ille. Siigitur Garcias dubitat, an audientes Missam in dictis Oratoriis de licentia Parochi satisfaciant precepto, quid diceret de opinione supradictorum Doctorem asserentium absolute, seculares audientes Missam in priuatis Oratoriis magnum, precepto satisfacere: non possum itaque supradictae sententiae adherere, quam etiam refellit Bonacina de sacram. disp. 4. q. vlt. punct. 12. num. 4. & Marchinus de sacram. Ordinis, tract. 3. part. 3. cap. 9. num. 10. ubi explians illa verba Pontificis, vt alij praeter fan ulos illius personae, cuius contemplatione dicta licentia impertitur, seruitio necessarios, ibidem Missa interuentis diebus festis de precepto ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia minime liberi censantur. Ex quibus verbis, ait Marchinus, euidenter colligitur, peccare mortaliter extraneos, qui non sunt de familia illius, cui tale priuilegium concessum est, si die festo in dicto Oratorio Missa interfuit, nec aliam audiant; nam isti, precepto audiendi Missam in die festo minime satisfaciunt, quod hoc priuilegium Pontificum minime illis suffragetur. Ita ille, cui adde Riccium in Praxi tom. 1. resol. 467. num. 23. Bariolam in apbor. littera O, verb. Oratorium 2. & Molfesius in summa tom. 1. tract. 3. cap. 17. num. 70. ubi ita asserit: Vt autem quis satisfaciat precepto, debet audire Missam in Ecclesia, vel aliis locis a Praelato loci deputatis. At si in Oratoriis priuatis in propriis domibus quis audiret Missam, non satisfaceret precepto, nisi sit de personis, quae comprehenduntur in solitis licentiis, quae conceduntur per Apostolicam sedem. Ita ille. Vnde apparet hanc sententiam esse communem inter Doctores, & merito quidem, cum verba Pontificis in Breuibz sint luce meridiana clariora.

Sup. hoc pro Oratoriis Cardinali, in Ref. not. praeterita §. Ad quartam & pro Oratoriis Episcoporum, & Regularium, ibi in §. Quod autem & seq. & in §. Hinc & in fine huius Ref. & infra in tr. 8. Ref. §. 1. §. 1. paulo post initium, recitater Verf. & in diebus festiuis.

4. Secus autem dicendum puto de audientibus Missam in Oratoriis Episcoporum, in Oratoriis Regularium, & in Oratoriis ex priuilegio Bullae Cruciatae, nam vt optimè obseruat Quintanaduena vbi supra, non adest limitatio apponi solita à Pontifice in licentiis pro Oratoriis priuatis, quas magnatibus particularibus concedit.

5. Vnde ex his inferitur contra Patrem Pellizzarium num. 156. & 157. in casu quo quis nequeat audire Missam de precepto, nisi in Oratorio aliquo priuato, non teneri illam ibi audire, quia non comprehenditur sub concessione: Et è contra; si quis audiuit Missam in Oratorio priuato bona fide, si postea cognoscat id esse sibi prohibitum, quia est exclusus ab illo indulto, teneri audire aliam Missam, vt adimpleat preceptum. Ex his etiam sequitur peccare habentem Indultum Oratorij priuati, si sit in causa, vt die festo persona prohibita audiant ibi Missam. Sed Pater Pellizzarius in his omnibus asserit probabiliter dici posse contrarium; putat enim, vt diximus, validè, & licitè posse audiri Missam in Oratorio priuato à quocumq; fideli.

6. Ad auctoritatem verò Doctorem asserentium interuentis Missae in priuatis Oratoriis satisfacere precepto, respondeo quod dicti Doctores intelligendi sunt de priuatis Oratoriis confraternitatum laicorum, quando inter se audiunt Missam clauso ostio, vel de illis, qui habent facultatem audiendi Missam in priuatis Oratoriis, vt qui habent Bullam Cruciatam, & qui illam audiunt in Oratoriis Regularium, & Episcoporum, * vt supra diximus.

*Supra in §. Secus huius Ref. & in alius §§. eius annor.

RESOL. XLIII.

Quam licentiam habere debeant Regulares vt possint celebrare in Oratoriis priuatis? Idem queritur de Sacerdotibus secularibus. Ex p. 9. tract. 1. Ref. 16.

§. 1. Pontifex in breui solet apponere hanc clausulam, vt Missa dici possit per quemcumque sacerdotem ab Ordinario approbatum secularem, seu de superiorum suorum licentia Regularem. Hoc supposito, sic ad dubium respondet. Quintanaduena in Theol. mor. tom. 1. tract. 7. singul. 32. n. 4. sufficit licentia tacita, vel praesumpta superioris, vt Regulares in priuato Oratorio celebrent: hanc enim ad multò grauiora sufficere docent Doctores, & haec, vt minimum semper interuenit, cum ad dicendum Missam in Oratorio eos frequenter superior mittat, sciatque sapissime ibi celebrare. Et P. Pellizzarius in man. Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 46. putat sufficere approbationem generalem celebrandi Missam, non autem requiri specialem approbationem ad celebrandum in Oratorio priuato: & hoc procedere de Sacerdote tam seculari, quam Regulari. Tum, quia vbi agitur de obligatione, stricta fieri debet interpretatio, ac proinde, cum hic requiratur approbatio Ordinarij ad celebrandum in Oratorio, & verba relata breuis commodè possint explicari de approbatione generali, ea non debent ampliari ad approbationem specialem. Tum quia lex obligatoria debet semper interpretari in mitiorem partem: ergo & obligatio approbationis petita in breui hoc eodem modo interpretanda est: quod vtique fit, si dicamus, Breue loqui de approbatione generali.

RESOL. XLIV.

An in Oratoriis priuatarum adium possint Regulares ministrare Eucharistiam, non obstante prohibitione Episcopi?

Et an Sacerdotes seculares in supradictis Oratoriis possint sacram Eucharistiam ministrare, si ad id faciendum eligantur virtute Bullae Cruciatae? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 14.

§. 1. Negatiue videtur respondendum ex nostra Synodo Panormitana Eminentiss. Domini mei Cardinalis ab Atria part. 2. cap. 2. num. 6. vbi sic habetur. In Oratoriis priuatarum adium, in quibus sanctae Sedis Apostolicae permisso celebratur, penumquam facta communicatio ministraret, nisi facultate ab Archiepiscopo petita, & ob iustam & necessariam causam obtenta. Ita ibi, quod etiam probatur ex Concilio Trident. sess. 22. in decreto de Observandis in celebratione Missarum; vbi datur facultas Episcopis vt possint prohibere Religiosis, ne celebrent in Oratoriis priuatis secularium. Ergo Episcopi possunt impedire ne idem Regulares ministrent communionem eisdem secularibus in dictis Oratoriis.

2. Verum his non obstantibus nouissime contrariam sententiam docet Laurentius Portel in responson. mor. part. 3. cas. 39. per totum, quia Religiosi habent clarum priuilegium Pauli 1. V. anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentus suos, nec constat vllum Papam hanc priuilegia reuocasse, ergo. Secundo ista prohibitio Episcopi ne Religiosi dent sacram Eucharistiam in his Oratoriis, in rigore est reuocatio dicti priuilegij concessi Religiosis, vt patet; sed Episcopus non potest reuocare priuilegia Papae, neque id illi committit Tridentinum

dentium loco citato, circa ministracionem Eucharistie extra Conuentum faciendam à Religiosis, licet commiserit Episcopo, vt possit illis prohibere ne celebrent in Oratoriis, quod est nimis distinctum à ministracione Eucharistie, ergo, &c. Tertio ministrare Eucharistiam hoc modo in Oratorio priuato nullum dicitur esse voluntaria, & non fit in articulo mortis neque in die Paschatis, ergo, &c. reliquas rationes videlicet apud Portel. Rodriguez in regul. 99. tom. 1. qu. 61. art. 3. & Suarez de Religion. tom. 4. lib. 9. cap. 3. §. dices ergo. Ad rationem verò desumptam ex autoritate Concilij Tridentini respondet idem Portel ubi supra, ego puto hanc sententiam esse probabilem, sed Regulares consulo, hoc ne faciant cum displicentia Episcoporum.

Nota etiam quod non obstante prohibitione dictæ Synodi Panormitanæ in rigore Sacerdotes sæculares possunt ministrare Eucharistiam in dictis oratoriis, si eligatur ad id faciendum virtute Bullæ Cruciatæ. Nam Episcopus non potest tollere priuilegium à Papa concessum; verum etiam eisdem consulo, vt hoc faciant cum licentia Episcopi.

RESOL. XLV.

An Regularis celebrans in Oratorio priuato possit alius Eucharistiam ministrare?
Et episcopi contradicentibus Episcopis?
Et decerni Episcopis non posse prohibere Regularibus, ne ministrant Eucharistiam in priuatis Oratoriis. Ex p. 9. tract. 1. Ref. 8.

Afirmatiuam sententiam, quam ego olim docui, docet nouissime me citato Quintana in Theol. mor. tom. 1. tract. 7. singul. 33. num. 8. ubi sic ait: In his priuatis Oratoriis possunt Regulares ministrare Eucharistiam secularibus, non obstante Episcopi prohibitione. Sic Portel. resp. par. 3. cap. 39. Diana 4. par. tract. 4. resol. 14. Quia habent Priuilegium Pauli IV. anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentum suos, ac proinde seculares ad eam accipiendam eam licentiam habent; Episcopus verò non valet impedire Pontificis priuilegia. Neque hinc irrogatur Parocho iniuria: cum non sit danda in mortis articulo, nec in die Paschatis. Consule Rodriguez tom. 1. par. 61. art. 3. Suarez de Relig. tom. 4. lib. 9. cap. 3. Portel. ubi supra; Sed nihilominus Regularibus consulerem, ne id faciant inuitis Episcopis. Hoc etiam ille consulti Sixtus IV. quoad vsum amplissimi priuilegij concessi Fratribus Ordinis Prædicatorum ad ministrandam Eucharistiam secularibus, vt habetur in Bulla, quæ incipit: Sedis Apostolicæ: Ita Quintana in Theol. mor. tract. 7. Exam. 6. cap. 5. n. 63. qui citat Suarez.

Nec te terreat, amice Lector, auctoritas Patris Pellizzarij in Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 147. ubi asserit, quod Priuilegium Pauli IV. concilium Minoribus, & relatum à Rodriguez in Bullario, Constit. 3. Pauli IV. & alia Indulta ab eodem Pontifice adducta tom. 1. quæst. 56. art. 3. quibus nihil Pellizzarij tenet, quod si Episcopus hoc prohibeat Regularibus, ipsos non posse in priuatis Oratoriis Eucharistiam ministrare.
Sed, nota dictum Pellizzarij, me citato, mutasse sententiam; nam postea in dicto tract. 8. c. 3. sect. 3. num. 12. sic ait, Quæres, an Regulares ex suis priuilegijs possint ministrare Eucharistiam secularibus etiã

extra proprias Ecclesias: Respondetur, posse, & quidem non solum in Ecclesijs Parochialibus, (si ad sit licentia Parochorum,) sed etiam in Oratorijs adiuu priuatarum: idque non obstante Episcopi prohibitione. Ita Suarez tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 3. num. 11. & quoad primam partem, quam docet Portel. verb. Sac. administr. n. 8. probatur ex concessione Pauli III. facta Religiosis Societatis, quæ est ampla, nec restringitur ad illum locum (vt constat ex tenore illius, & maxime ex illis verbis: Et post, seu ante Missæ celebrationem, aut alias Christi fidelibus Eucharistiam ministrare. Vbi ly, alias, extenditur ad omnem modum ministrandi hoc Sacramentum: sicque per se non excluditur vllus locus neque Parochialis, dummodo, vt dixi, id fiat de licentia Parochorum; non enim æquum est ingredi in messem alienam inuito domino. Quoad secundam verò partem, quam sustinet Diana part. 4. tract. 4. resol. 14. cum Portel. part. 3. resp. mor. casu 39. & alijs, probatur: tum, quia Regulares ex concessione Bullata Pauli IV. relata à Rodrig. in Bullario, Constit. 3. ipsius Pauli IV. habent ad id specialem facultatem, quæ sicut (quoad constat) à nullo Papa fuit reuocata, ita non potest abrogari ab Episcopo, nisi ex speciali commissione ipsiusmet Papæ: tum, quia tale priuilegium nequit dici antiquatum per non vsum, cum Religiosi non amittant sua priuilegia ex non vfu, nisi talis non vfus sit 100. annorum, & concurrant aliæ conditiones: quæ tamen hic non interueniunt: præsertim conditio temporis, cum Bulla Pauli IV. edita sit anno 1557. & nondum elapsi sint 100. anni. Hucusque Pater Pellizzarij, docens de directo contrarium, quod supra in cap. 2. sect. 2. n. 147. docuerat.

Verum, his non obstantibus, aliqui putant Regulares non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quod Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quando Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium.

Vnde apparet, quàm Ego rectè olim consului Regulares, contradicentibus Episcopis, nè administrent in priuatis Oratorijs Eucharistiam, Et idè, me citato Pater Lezana in Summa tom. 3. verb. Eucharistia, num. 11. sic ait: Merito relatus Diana consulit Regularibus non vt illo sine consensu Episcoporum, præsertim cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebr. Missæ. concesserit Episcopis facultatem prohibendi Regularibus, ne celebrent in Oratorijs priuatis ab eisdem non approbatis; consequenter enim videtur etiam posse illis prohibere, ne Eucharistiam admittant. Ita ille. Et ante illum, me etiam citato, Ioan. Maria Nouarius in Lucerna Regular. verb. Eucharistia, num. 7. sic asserens: Potest per Regulares ministrari secularibus in priuatis adiu Oratorijs: quia illi habent priuilegium Pauli IV. de anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentus proprios. In terminis probat Portel. in respons. mor. part. 3. casu 39. & eum sequitur modernissime Antoninus Diana resol. mor. part. 4. tract. 4. Miscellan. res. 14. affirmantes, id posse agere non obstante Episcopi prohibitione, licet consulant, ne id agant inuitis Episcopis,

Quæ hic est Ref. antecedens.
Sup. hoc nõ vlu in tom. 7. tr. 1. Ref. 231. §. 2. ad lin. 8. & lege alium Verf. eius primæ annor. & in Refol. 256. §. vit. sed leales non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quod Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quando Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium.
5. Vnde apparet, quàm Ego rectè olim consului Regulares, contradicentibus Episcopis, nè administrent in priuatis Oratorijs Eucharistiam, Et idè, me citato Pater Lezana in Summa tom. 3. verb. Eucharistia, num. 11. sic ait: Merito relatus Diana consulit Regularibus non vt illo sine consensu Episcoporum, præsertim cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebr. Missæ. concesserit Episcopis facultatem prohibendi Regularibus, ne celebrent in Oratorijs priuatis ab eisdem non approbatis; consequenter enim videtur etiam posse illis prohibere, ne Eucharistiam admittant. Ita ille. Et ante illum, me etiam citato, Ioan. Maria Nouarius in Lucerna Regular. verb. Eucharistia, num. 7. sic asserens: Potest per Regulares ministrari secularibus in priuatis adiu Oratorijs: quia illi habent priuilegium Pauli IV. de anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentus proprios. In terminis probat Portel. in respons. mor. part. 3. casu 39. & eum sequitur modernissime Antoninus Diana resol. mor. part. 4. tract. 4. Miscellan. res. 14. affirmantes, id posse agere non obstante Episcopi prohibitione, licet consulant, ne id agant inuitis Episcopis,

Quæ hic est Ref. antecedens.

Sup. hoc nõ vlu in tom. 7. tr. 1. Ref. 231. §. 2. ad lin. 8. & lege alium Verf. eius primæ annor. & in Refol. 256. §. vit. sed leales non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quod Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quando Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium.

Quæ est Ref. antea cedens.

